

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять за грудень 2024 року

Протягом грудня водогосподарськими організаціями забезпечено виконання Програми моніторингу, відібрано 39 проб поверхневої води в суббасейні річки Прип'ять (100 % до плану).

Лабораторією моніторингу вод Північного регіону виконані хроматографічні та спектрометричні дослідження вмісту пестицидів, поліароматичних вуглеводнів, лікарських засобів, важких металів по всіх 39 створах.

За результатами вимірювань виявили перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ_{max}) по 6 пунктах моніторингу за вмістом

• **нікелю та його сполук** (норма-34 мкг/дм³):

- 79,8 мкг/дм³ р. Устя м. Рівне;
- 62,2 мкг/дм³ р. Уж м. Коростень;
- 60,1 мкг/дм³ р. Уборть с. Рудня Хочинська;
- 47,4 мкг/дм³ р. Іква м. Дубно;
- 37,0 мкг/дм³ р. Острівка смт. Лопатин;
- 36,6 мкг/дм³ р. Случ м. Сарни.

Крім того у межах допустимих значень нормативів екологічної якості виявили присутність наступних речовин:

- пестициди: папа-пара-ДДД – 1 створ;
- поліароматичні вуглеводні: флуорантен – 20 створів, нафталін – 1 створ;
- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ) – 2 створи, тетрахлорметан (чотирихлористий вуглець) – 3 створи;
- леткі органічні сполуки – дихлорметан (хлористий метилен) – 12 створів, тетрахлоретилен – 1 створ, трихлоретилен – 1 створ;
- важкі метали: нікель – 20 створів, миш'як – 5 створів, кобальт – 5 створів та хром – 14 створів.

У пунктах моніторингу, розташованих на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та транскордонних водотоках визначені хімічні та фізико-хімічні показники якості вод. Значення більшості показників по усіх створах знаходяться значно нижче ГДК для водойм госпитного і рибогосподарського водокористування за винятком марганцю та заліза загального, БСК₅ (окрім річки Уж), в річках Льва, Ствига та Уборть амоній-іонів.

Порівняно з листопадом по усіх створах визначається зниження вмісту амоній-іонів (окрім річок Горинь та Стир), а в річках Горинь, Уборть, Случ та Уж підвищення вмісту заліза загального. Разом з тим, по всіх питних водозаборах спостерігається підвищення вмісту марганцю.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

• ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 16,01 мгО/дм³ р. Хомора, м. Полонне

максимальне значення: 31,56 мгО/дм³ р. Случ, м. Звягель

• БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 2,80 мгО₂/дм³ р. Уж, м. Коростень

максимальне значення - зафіксовано **перевищення:**

- 3,52 мгО₂/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
- 3,83 мгО₂/дм³ р. Хомора, м. Полонне;
- 3,20 мгО₂/дм³ р. Случ, м. Звягель.

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній іони (норма – 1,28 мг/дм³): в межах від 0,18 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень до 0,64 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
- фосфат-іони (норма – 3,5 мг/дм³): в межах від 0,060 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне до 0,112 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
- нітрат-іони (норма – 45 мг/дм³): в межах від 2,28 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до 3,61 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
- нітрит-іони (норма – 3,3 мг/дм³): в межах від 0,032 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень до 0,042 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 243 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень до 401 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Зафіксовано **перевищення** вмісту показників:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³):
 - 0,576 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
 - 0,384 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
 - 0,210 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
 - 0,140 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне.
- марганець (норма - 0,01 мг/дм³):
 - 0,270 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
 - 0,150 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;
 - 0,098 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
 - 0,084 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень.

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 3,36 мгО₂/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

максимальне значення - зафіксовано **перевищення**:

- 5,62 мгО₂/дм³ р. Ствига, с. Познань;
- 5,60 мгО₂/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
- 5,28 мгО₂/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
- 5,20 мгО₂/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
- 3,70 мгО₂/дм³ р. Льва, с. Переброди.

- ХСК (норма - 50 мг О/дм³)

мінімальне значення: 26,36 мгО/дм³ р. Льва, с. Переброди

максимальне значення: 33,66 мгО/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

- амоній іони (норма – 0,5 мг/дм³): в межах від 0,075 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк до зафіксовано **перевищення**:
 - 1,685 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
 - 0,629 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
 - 0,510 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.
- фосфат-іони (норма – 2,15 мг/дм³): в межах від 0,059 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 0,182 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
- нітрат-іони (норма – 40 мг/дм³): в межах від 1,080 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань до 2,280 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;
- нітрит-іони (норма – 0,08 мг/дм³): в межах від 0,044 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди до 0,096 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;

● сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 198 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 265 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

● залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) зафіксовано **перевищення**:

- 1,669 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
- 1,012 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;
- 0,953 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
- 0,637 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
- 0,417 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
- 0,174 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне.

● марганець (норма - 0,01 мг/дм³) – зафіксовано **перевищення**

- 0,196 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 5,57-16,50 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну середнього Дніпра у межах Житомирської області за грудень 2024 року

В рамках Програми БУВР Прип'яті в суббасейні середнього Дніпра здійснює моніторинг масивів поверхневих вод на 10 пунктах спостережень, із них 5-поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 10 проб, 100% плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород, протоколи випробувань поверхневої води надійшли по всіх 10 створах.

За результатами вимірювань виявили перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ_{мах}) за вмістом:

• **нікелю та його сполук** (норма-34 мкг/дм³):

- 204,1 мкг/дм³ - р. Ірша, Іршанське вдсх., 93 км, питний в/з с-ще Нова Борова (в 6,0 раза);

- 36,2 мкг/дм³ - р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх., 59 км, питний в/з м. Бердичів (в 1,1 раза).

Крім того у межах допустимих значень нормативів екологічної якості виявили присутність наступних речовин:

- поліароматичні вуглеводні: флуорантен - 4 створи (р. Тетерів, Відсічне вдсх. та 247 км нижче скиду м. Житомир, р. Гнилоп'ять с. Швайківка та р. Ів'янка с. Харитонівка);

- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ) – 2 створи (р. Гнилоп'ять Бердичівське вдсх. 59 км питний в/з м. Бердичів та р. Тетерів 247 км нижче скиду м. Житомир);

- леткі органічні сполуки: дихлорметан (хлористий метилен) – 1 створ (р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир);

- метали: нікель – 7 створів (окрім, р. Ірша Малинське вдсх м. Малин, р. Тетерів м. Радомишль та р. Ів'янка с. Харитонівка), хром загальний - 6 створів (окрім, р. Ірша Малинське вдсх м. Малин, р. Возня с. Рудня Городищенська, р. Тетерів м. Радомишль та р. Ів'янка с. Харитонівка), миш'як – 2 створи (р. Тетерів, Відсічне вдсх. м. Житомир та р. Ірша Іршанське вдсх. с-ще Нова Борова), кобальт – 1 створ (р. Тетерів 247 км нижче скиду м. Житомир).

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Органічне забруднення

• ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 28,90 мгО/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин

максимальне значення: 42,56 мгО/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів

• БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 2,80 мгО₂/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин

максимальне значення – зафіксовано **перевищення:**

- 4,08 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів

- 3,28 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир

- 3,12 мгО₂/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська

Біогенне забруднення

• амоній - іони (норма - 1,28 мг/дм³): в межах від 0,14 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів до 0,29 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;

• нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³): в межах від 1,75 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 3,99 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;

- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³): в межах від 0,018 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 0,067 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³): в межах від 0,042 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 0,077 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³): в межах від 282 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 396 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Небезпечні речовини:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):
 - 0,672 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
 - 0,389 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
 - 0,377 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;
 - 0,360 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
 - 0,228 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.
- марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):
 - 0,182 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
 - 0,091 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
 - 0,080 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;
 - 0,073 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
 - 0,056 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 11,92-12,48 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.